

hogy Farabó gróf dohány-szerzését megsemmisítse és kieszközölje, hogy az ujra aruba bocsátassék. Estevánokat kell helyette cselekvéleg fölleppne, „a miert — mint a' hír beszéli — azon igéret adatott neki, hogy az alkukötésben résztvevől felülvetend. Mit nem erdemelhet itt ily szegény pataitnyus-hadnagy szavai által, ha mindenjárt azok az országot egészsen tönkre juttatják is!

Törökország.

Konstantinopoly, Jan. 31.

E' hónap 28idikán a' külügyek' ministere *Resid bey*' s
az adini musti *Ahmet Fethi* basa' n magas portához vezető
út is nekik a' nagy-vezér' jelenlétében egy nagy-úri kéz-
irat olvastatott fel, mely által az első valóságos basa' címét
nyerven, rendkívül követül Párisba, a' második pedig szintén
követül Londonba nevezetének ki. Resid basa egyszersmind
külgönyministeri hivatalában megerősítetik, 's ideigleni helyet-
teséve *Nuri Efendi* mustesére nevezetik ki; valamint Ahmed
Fethi basa is megtartja az adini mustiságot, mely ideiglen
Namık basa' igazgatására álti bizatik. — A' két nagy- követ
hihetőleg csak hé hónap mulva fog innen rendeltetésére helye-
re elutazni. — A' török statusjában f. h. 26idikáról ezt
olvassuk: „Ó felsége a' szultán szükségesnek hitt a' nagy-
urú hajóhadat gőzhabjákkal is szaporítani, mire nézve paron-
csot adott, hogy a' hajóhad fegyvertárban harom gőzhabjó
építessék. Ennek következésében a' fegyvertár készítében
egy gőzhabjó *Rhodes* építő' igazgatása alatt már el is készült
s' folyo jan. 24diken 5 felszége' jelenlétében kínynán és min-
den felakadás nélkül víze bocsátottin. Ugyanakkor meger-
keztek az Angliában megrendelve volt vas kerekék és egyéb
erőnlévek, melyek most alkalmaztatnak a' hajóhöz. Ó
magassága a' szultán e' hajónak, *Esseri Chais'* (a' jónak
nyoma) nevet adott. A' második nagy gőzhabjó — a' meg-
rendelt harom közül — már szinte munkálban van 's nem so-
karai elkeszénd.” — A' konstantinopoli kórházakban már
harom héta egyetlen dögvész-ceset sem fordult elő, ugy hogy
a' ragyalt e' píllanában megszűntek tekintetben (*Oc. Béb.*)

Konstantinopel, jan. 25.

Folyó hő 23ai éjszakán a' fővárosban és környékén körülbelül fél perccig tartó három lágy földingás érzetet.

E g y v e l e g.

A vatican-palotában februarius 12-én tartott titkos consistorium alkalmával 5 szentsége a pápa több bibornokat nevezett ki, kiszánul Mezzofanti Józsefet, a vatikánumi könyvtár első őrét. Mezzofanti Bolognában született 1774-ben, s 19-díken.

Az ejszakamerikai kormány, mely eddig oly kíméletlenül, kivált kisebb hatalmuak iránt oly kihívólag viselte magát, és még Franciaországnak ellenben is igen elszánt, hogy ne mondjuk, fenyegető hangon beszél, mostangás nélkül megfoghatóbb szelidsegét mutatja. Ez liheítható nem csak Nagy-Britannia hatalmasabb haderején s azon tonnázának, mellyre évenkinti a kölcsönös kereskedés emelkedik, felszámoláson alapul, sőt inkább más fontos okok is szónálunk mellette; – a szabad Ejszakamerika, a közönságot ezen mintája, a maga nepfelsőségevel, számos oly néptőmeget foglal magában, mely esak azon segédműölkökre var, melyeketnek egy külföldi háború nyújthat, hogy nyilvános lázadásra, a leghevesebb és hosszúsomjazóbba, melyről a történetek szólihatnak, törjön ki. Mert az minden esetre bizonyos, hogy a hüibér Európában, közep kori barbárságával, nem található oly emberratosztaly, melyről ocsánny hányszámot tapasztalna, mint a feketé és színes emberek az emberjogok amaz országában.

Madrid, feb. 3.

Minden politikai nevezetességek és a tűrsaság színe Latour - Maubourg francia követ teremeibe omlik.

Brüssel, febr. 10kén.

A szabad-kímásek mindenfelé nagy munkásságot fejtenek ki az osztagban. *Lübben*, hol a testület (loge) már aig állva fenn neve szerint, régi tagjai minden üsszegyü-löngnek, 'szekszérek' ujak szövetkeznek. Flandriában és Hennegauban, több községen tesztületek¹ alakulásáról hallani. Egy protestatörök is beszélne a szabadkímási részről, 'egy Brüsszelben adandó nagy szabad-kímási ünnepnél.

(Nem. Kurir.)

Magyar hirlapok' heti szemléje.

Feb. 17-24.

N. Magyar Szíon vasárnapi számában egy fontos vallási tény felvilágosításra kezdték meg, L. L. „az codáék, általában.” Nem lehet nem azonban a M. Szíon százékanak, hogy hasonló címkelyek alatt a „keresztény hitet általában, kiváltságen pedig a római catholica egyház hitét, megerősítésére a felvilágosítani igyekezik; oly célzatot egyszerűen, melyhez a felekezetekbeli vallomások vagy egyéb dogmák feszítésig teremtészetes sem szükségek sem alkalmakos.” — A csütörök számában az egész katolikus egyházból történt ujjabb hierarchiai változások után a XIII. hgt. által foglaltatnak, „Jordániai Eszter” „Mariacsarnoka” ismertetik meg.

Az Atheneum 13dik számában *Fogarasi János* írta, hogy „az magyar szóhelyezések általa, többek között, legujabban feltalált titkát az *Athenaeum* jóvá számában közelítette.” A 14dik számban (Schedel) Ferencz egy „visszatérítéssel” ad, „azt a pontot magyar színbázis előt évegnyére”, melyben adatokkal igyekezik megmutatni, mit mi igen szívesen elhiszünk, hogy e színbázis azon érzenemű akadályokhoz képest, milyivel különösen kellemes, eddigileg minden mintegy, mit töle mélytanossára kívánt lehetséges. Csupán a „változatosság” névre van azon csekkely szerevetlünk, hogy, miután e színbázis kénytelen volt elemezni a szavalati ‘nem az énekdarabokban’ feneketlen meg erjejt, talán jól volna, minthogy elérte minden lehető hozzájárulást lenni az irok iránt, hogy ezek új színművekkel a gazdagításnak a repertoariumot, minthogy ezak az illeszkedésben hoznak abba, így változatosságot, új eljötet azon vonzó erőt.

A *Figyelmezőben* dr. Schedel F. bevezeti „pillantást” a művészeti literaturakritikára, utoljá pedig bizonyos Béli, Bécsből, Horváth István urhoz, ki „Andalusia” spanyol tartomány nevét, „Vandalus” és „Uxi” magyar népkölni, (nem pedig arabból, hol ezzel név a spanyol tudós tanúsága szerint „ocean végén” jelent) állítja származtatottak, a következő kérelmet intézi: „Igen kedves dolgot tenné e szerint Horváth István ur honi tudósinknak, de leginkább a spanyoloknak, ha addigis, mily várra várt nagyobb testamentomában (így nevezte maga a tiszelt férjét) gérőt, hogy munkájárat, bármit mondjon is a hétsz. Archiv-han megjelent „Filisteriana” (iroja) a tágabb kinomerítéstől eltekintve, a délszaki félsziget” tudósainak tevélezést napfényre moszna „belszínnyítő” a „Vandalusia” nevezetnek már a műök uralkodása előtt divatossáztat; – nem is kitérelkedvén a képző, hogy az idezett munka (*Casiri Bibliotheca arabica hispanica et escurialensis*, melyre amúgy spanyol hivatalkodott) gazdag könyvtárból tűl ne találhatunk.” –

az egyedül nagy uradalmaikban lehetőséges; így *ser-*, *pályánka-* és más iparházaikat többnyire nagy uradalmaikban tűnnek. 4) Melyik haszonberől venne ki ki olly földet, melyet annyira elvérzékeny, hogy csak nagy költséggel a több ev’ lefolyta által lehetőséget nyújtandó lezárni. A magyarországi mostant farmer – azon menny és zsidó – csak zsírusszakállas csekihető berény földet haszonberő, s így olcsó jó föld, nagy tökepekből minden ipar mellett is jól kamatozik ott, hol minden ember exakt szocium maradt el a. Egyebiről az örömeny gőhögtudásra is, noha lassabban, soványítja a földet.” Véglől csodálkozik az értekerő, amiret nem jönök az Amerikába költözött bojárok földet haszonberőre vagy örökösen átvenni, mivel a budai (nem utolsó) lathatalnak, hogy az Ohio tul sima olcsóbb föld mint nálunk. Igy a minap ugyancsak (a budai) újság” értesítésében részesül *Szánkón*, Magyarország” kello közepén, 50 hold alatt (de *midlet?*) – (200 p. forintos) kinálatuk össz. aron.” –

„A brassai *Mulatottabón*ban íme mit olvashat: ’A Vasárnapi Ujság’ Janár 21-díki 1906-ik számában a 241. oldat olvassák: ’Közösvárott oly jo szanit van, hogy a szinakat nem gyakorolva és ökkert, hanem kutyál és kocskál is fogunk-be.’ Ez a belső hasonlítunk Kamecsatkahez. Megvalóram el’ cikkely utolsó szavában erősen meghorbanoztam. De meg lévén gyözdve, hogy a *Vasárnapi Ujság* érdemes szakszerűsége hazaiján és nemzetet huzzon szertei, tiszeli, ’egységet is sérteni vagy kisebbítani nem kívánja, — épén szért bátorokodom e’ mindketelő gyönyörű látású szavak’ értelemmel bővebb kimagyarázására, vagy visszahízásokra, ha túl azonak azoknak helytelenlegességet általánya, ’s érezne miat én – Akár a’ kis Erdély, akár a’ szomszéd teátrum Magyarország, vagy nemzetünk, azt kerden, mi részben hasonlít Kamecsatkahez, a’ buntelő önkény’ e’ ariale lakhatéghet?” – Mivel e’ közelebbi napokban vagy ezt nézéssel szánható kritikával, azaz a *Ujság*ban írtakat, a *színészeti*

A Rajzolatokban „Nehány híres író” élete, franciai után Barckey Ferencétől¹ könyvű és kellemben olvasványban hosszabbított „corrector” részről, hogy Petracce’ életében ismertes „Vauclusé” háromszor említetve, mind a háromszor „Vauclusé”-nek nyomatott. — Ugyanitt bizonyos „oldal”² ki, „most fogta elször tollat kezébe, azt ezentúl ismét nem egyszer és könnyen teendő”, criticánk jelentori szomorú állapotján sorpindítóvá, azt készül megmutatni, hogy dr. Schchedel Ferenc, műlök b. Joska Miklós³, Utolsó Bátori⁴ Figy. 22—24 számában bírálta, bárói királyi szentséget nem hivern, nem kerítethetően gyakorolta. Addigra annak megutalására, hogy „most minden rosszalata nincs Bajza, Schchedel és párharcival a tulakosság” békelyegt nem nyomak; illeben minden jónak, alaposnak „a majdnem tökéletesnek kürítik, a mi tölök vagy párharcival összefüzetű származik”, feltezzük, hogy Csató Pál „Fiai lázacos” című „Kotzebuet majoló, semmi kerekedő összegyárával nem báró” vigyázatának záradékára került, sőt Vörösmarty utalt az Athenaeum ’20k számában meg is dicsérítette. Bizonyosan — mond az általú irároló — ha ezen darabot D’Héronto, Pionor) T(hewrekk) vagy M(unkácsy) írták, akkor felettes a critica gúnykaczai utótt az talan előadásra sem méltatott volna. Lehet, hogy az általú síki híráló mindenekben talán több igazat mond, mint nagy a csodolná, — de várjuk el, mit mondandó a fő dolegra, L. i. Jókai regényének szerintie reszrejthű bírálatára. — Furtics meg 15. d. számában Munkácsynak következő kérő rajtvényét: „Iellyik mezőben terem rágalmvirág? Felelet: a’ *Függetlenségen*. 2. Melyik kor szerintie az egész világ elhelyezni? (hogyan érti ezt Munkácsy ur?) Felel: a’ *Jelenkor*. 3. Melyik oknak szerintiek a tudósok nyakát szegel? Felel: a’ *Rajzolatok*.”

A Regélő 14d. számában egy újdönjű anekdotát olvasunk:

Egy új meghagyá usának, hogy ez ót más nap reggeli 5 órára költse fel. Az inas feléred 3 drákor, „s meg a urat felülni. No's, kiáltja ez felpattanva, hány az óra? — Hárrom, feltehet, esendő intve, az inas, csoportban azt akartam mondani, hogy megkér órát alhatik nagyságad! — És mégis ez az' legeléniß és segmattabbi ezen egész számunk! — Ellenben a 15dkben Falun a 'farsang' ezúton alatt egy falusi klasszonyuk nem pen 'művészettelen' levelet olvasztatott.

Honáncés: „A legközélebbi Theaterringen 29-ik számában egy pesti levelező következtét említ: „^a nemzeti színházról törökbeli szandokozik gyűjteni, melynek jövedelme elég lesz az Ismertető és Hasznos mulatságok e híeni számaiban nem találunk semmi közösre méltót; a Nemzeti Társaságot, a Színházat, a Művészeti Színházat, a Színházművészeti Számatlanit nem fejezzük hozzánnak.”

Vasárnapi újság illető számait ismerni kívánunk.
Cs. P.

azokat, amelyeket nem tudunk elérni, nemrég elérhetők voltak, de azóta nemmugyarrak sok hányszámban kihúzóztak a különföldi lapokba, amelyt modultunk, a szoktak megezafónál sok volta. Eletről ezt a németeket követően a magyaroknak is először megoldaniuk kellett a hibát, mivel nemrégiben bázisvonalakat.

Possyánky Grässling- utcaiban 675 sz. a' szerzésében, ' azonban Landes "könyvkiadó" néven készült. Pesten Egerbergér ' és Fáni ' a' hon ' es kifájd ' nagyrésztnak minden könyvkereskedelesben megkapható köteteket m' egyszerűen elvály munkát: - utca 1. K. 106.

N. G. N. Fiebbs Schmid Antal.